

[Lone Dybkjær]

synes jeg nok, at vi også skal diskutere, hvordan vi sikrer medarbejderne bredt set.

Så vil jeg også godt sige, at jeg synes, vi fordomsfrit skal diskutere virksomhedsstruktur, og hvad vi kan gøre for at fremme det, som jeg synes er det allervigtigste i øjeblikket, nemlig at få flere ind på arbejdsmarkedet, få flere til at deltage i arbejdslivet og dermed blive en part af samfundslivet. Det synes jeg faktisk er den vigtigste debat, vi overhovedet skal tage, og jeg sagde også til hr. Holger K. Nielsen, at vi er mest optaget af det problem, fordi vi synes, det er det farligste for demokratiet. I lyset af det vil vi også gerne diskutere, hvordan vi kan skabe en demokratisering, men vi skal gøre det i et samspil med arbejdsmarkedet.

I tilknytning til fru Anne Birgitte Lundholts bemærkning vil jeg godt sige, at det kan da godt være, vi må erkende, at vi skal have nogle andre strukturer. Jeg tænker på, at vi har haft utrolig svært ved at etablere små selvstændige virksomheder her i landet. Tager man et land som Italien, er det jo meget typisk, at man laver små selvstændige virksomheder, som spiller sammen med større virksomheder – som underleverandører, om man vil, men også med de frihedsgrader, man kan have som underleverandør, hvis man ikke kun har én stor virksomhed som kundé. Man har skabt helt andre ejerforhold, end vi har etableret her i landet, men vi har gode forudsætninger for det samme – rent faktisk måske i modsætning til Sverige, som har en stærkere storvirksomheds-lønmodtagerkultur end os og er lidt mere anarkistisk for at sige det lidt bredt og lidt mildt. Det synes jeg vi skal udnytte både i denne diskussion, og når vi skal diskutere demokratisering og ejerskab.

Og så skal jeg sige tak for hr. Poul Nielsens bemærkninger, som jeg også var glad for. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får taget denne fordomsfri debat og er helt uafhængige af alt det gamle gods, vi alle sammen mere eller mindre slæber rundt på; det vil jeg i hvert fald gerne være. Jeg vil tage udgangspunkt i, at jeg og mit parti selvfølgelig har de samme holdninger som altid, men sige, at forudsætningerne er nye nu. Vi har nogle grundlæggende holdninger, som vi gerne vil bære videre – jeg nævnte OD – og forsøge at få dem med i den nye diskussion om demokratiseringen.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, det blev jo en flot debat her til sidst. Det var jo ikke let at vide, hvad SF egentlig mente med formuleringen i forespørgslen, som jo er ganske bred, og sådan blev den da også opfattet af statsministeren.

Jeg vil gerne sige tak for statsministerens svar, som jeg er helt tryk ved. Jeg er ligesom statsministeren glad for den danske model, som jeg er så enfoldig at tro er noget af det bedste, der findes, men som ikke er uden fejl og mangler, og derfor vil jeg også sige tak til SF for denne lejlighed til at diskutere principper og ideer.

I Kristeligt Folkeparti har vi et arbejdsprogram, der hedder »Etik i økonomien«, som mange kunne blive klogere af at læse, og jeg vil tillade mig at nævne nogle få punkter.

Vi mener, at økonomisk politik bør udføres, så der i højere grad sættes på livskvalitet og menneskeligt fællesskab, som er kendetegnet ved den enkeltes ansvar for helheden, retfærdig fordeling af goderne og respekt for naturens værdier. Lidt senere i samme afsnit står der, at vi ønsker en markedsøkonomi, som rettes til med demokratiske beslutningsprocesser, så den fremmer menneskelig frihed, social retfærdighed og økologisk bæredygtighed. Jeg tror godt, den formulering kan komme ind under det, SF mener med demokratisering af økonomien og erhvervslivet.

Et andet sted står der, at det kristne menneskesyn bl.a. indebærer, at den enkelte har ansvar for sig selv og sin næste. Samfundet bør indrettes således, at den enkelte på den ene side får gode muligheder for at tage ansvaret for sig selv og sine nærmeste og på den anden side forpligtes til at medvirke positivt i det større samfundsfællesskab.

Kristeligt Folkeparti går ind for, at beslutningerne træffes så tæt på og i så høj grad som muligt af de personer, de vedrører, og så kommer vi i hvert fald til noget af det, forespørgslen handler om. Vi går stærkt ind for den private ejendomsret; vi mener, at så mange som muligt skal kunne eje deres egen bolig, men vi ønsker også ejendomsretten til virksomhederne og produktionslivet videre udbredt og ikke i form af ØD med centrale fonde. Så vidt jeg forstår, gør ikke engang SF det længere. Men det er selvfølgelig helt fint, hvis folk kan blive medejere af deres arbejdsplads. Det giver med-